

Lovforslag nr. L 58. Fremsat den 6. november 1996 af arbejdsministeren (Jytte Andersen)

Forslag

til

Lov om ændring af lov om arbejdsløshedsforsikring m.v.

(Klageregler m.v.)

I lov om arbejdsløshedsforsikring m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 855 af 17. september 1996, foretages følgende ændringer:

§ 1

1. I § 57, stk. 1, ændres »§ 84, stk. 8« til: »84, stk. 9«.

2. I § 75 a, stk. 3, indsættes som 2. pkt.:

»Ved overgang til efterløn fra overgangsydelse, jf. § 75 b, stk. 1, nr. 3, kan direktøren for arbejdsløshedsforsikringen dog i særlige tilfælde tillade, at efterløn ydes fra et tidligere tidspunkt.«

3. I § 75 c, stk. 4, nr. 3, udgår: »bierhverv ved«.

4. I § 75 h indsættes efter stk. 4 som nye stykker:

»Stk. 5. Uanset bestemmelsen i stk. 4, nr. 1, kan medlemmer, der som ledige deltager i uddannelse i henhold til lov om orlov, lov om en aktiv arbejdsmarkedspolitik eller lov om arbejdsmarkedsuddannelser og modtager orlovsydelse, uddannelsesgodtgørelse eller godtgørelse for tab af indtægt eller arbejdsmulighed, i stedet for disse ydelser vælge at få udbetalt optjente feriedagpenge under uddannelsesinstitutionens ferielukning o.lign.

Stk. 6. Uanset bestemmelsen i stk. 4, nr. 2, har medlemmer, hvis dagpengeret er ophørt efter § 52 b, stk. 1, ret til optjente feriedagpenge under deltagelse i tilbud efter §§ 32 a og b i lov om en aktiv arbejdsmarkedspolitik.«

Stk. 5 og 6 bliver herefter stk. 7 og 8.

5. § 79, stk. 2, 1. pkt., affattes således:

»Til dækning af en kasses løbende udgifter til dagpenge m.v. kan der ydes forskudsbetaling eller a conto-refusion.«

6. § 98, stk. 1, 1. pkt., affattes således:

»Klage over arbejdsløsheds-kassernes afgørelser efter denne lov kan af den, afgørelsen vedrører, indbringes for direktøren for arbejdsløshedsforsikringen inden 4 uger efter, at klageren har fået meddelelse om afgørelsen.«

7. § 98, stk. 2, ophæves.

Stk. 3 bliver herefter stk. 2.

8. § 99 affattes således:

»§ 99. Klage over direktøren for arbejdsløshedsforsikringens afgørelser om medlemmers rettigheder og pligter efter denne lov kan af den, afgørelsen vedrører, indbringes for Arbejdsmarkedets Ankenævn inden 4 uger efter, at klageren har fået meddelelse om afgørelsen. Det samme gælder direktørens afgørelser efter § 86, stk. 4, 1. pkt. og stk. 5, samt efter EF-forordninger om anvendelse af de sociale sikringsordninger på arbejdstagere, selvstændige erhvervsdrivende og deres familiemedlemmer.

Stk. 2. Klagen sendes til direktøren for arbejdsløshedsforsikringen, der vurderer sagen på ny. Fastholder direktøren sin afgørelse helt eller delvist, sendes klagen til ankenævnet, og klageren underrettes samtidig herom. Ankenævnets afgørelser kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Stk. 3. Alle øvrige afgørelser, der træffes af direktøren for arbejdsløshedsforsikringen i

henhold til denne lov, kan indbringes for arbejdsministeren inden 4 uger efter, at klageren har fået meddelelse om afgørelsen, jf. dog stk. 4.

Stk. 4. Direktøren for arbejdsløshedsforsikringens afgørelser i anledning af klage over en kasses sagsbehandling kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Stk. 5. Før arbejdsministeren træffer afgørelse i sager om ændring af en kasses faglige område, jf. § 35, kan sagen forelægges for Arbejdsløshedskassernes Faggrænseudvalg.

Stk. 6. Arbejdsministeren udpeger formanden for faggrænseudvalget, jf. stk. 5, efter indstilling fra Landsarbejdsrådet, og fastsætter ef-

ter forhandling med Landsarbejdsrådet nærmere regler for dets virksomhed og sammensætning i de enkelte sager.

Stk. 7. Ankenævnet og arbejdsministeren kan se bort fra klagefristen i stk. 1 og 3, når der er særlig grund hertil.

Stk. 8. Hypotekbankens afgørelser efter § 85 b og § 86, stk. 9-13, kan indbringes for finansministeren.«

§ 2

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. januar 1997.

Stk. 2. § 1, nr. 8, finder anvendelse på afgørelser truffet efter lovens ikrafttræden.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Lov nr. 114 af 24. marts 1970 om arbejdsformidling og arbejdsløshedsforsikring m.v. (Folketingstidende 1969-70, FF sp. 3222, 3605 og 4473, tillæg A sp. 2369, tillæg B sp 673, tillæg C sp. 321) er senest bekendtgjort ved lovbekendtgørelse nr. 855 af 17. september 1996.

Lovforslaget indeholder ændringer af klagereglerne i lovens §§ 98 og 99, herunder etablering af »Arbejdsløshedskassernes Faggrænseudvalg« til løsning af konflikter om afgrænsning af kassernes faglige områder. Forslaget herom fremsættes på baggrund af rapporten af oktober 1995 fra udvalget om arbejdsløshedskassernes faglige områder. De foreslåede øvrige ændringer af klagereglerne er i det væsentlige af teknisk/administrativ karakter.

Herudover foreslås en række andre ændringer, ligeledes hovedsagelig af teknisk/administrativ karakter.

Erhvervsøkonomiske konsekvenser

Lovforslaget vil ikke have erhvervsøkonomiske konsekvenser.

Økonomiske konsekvenser

Lovforslaget forventes ikke at have væsentlige økonomiske konsekvenser.

Administrative konsekvenser

Forslaget forventes ikke at have væsentlige administrative konsekvenser.

Forslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Forslaget er en konsekvensændring som følge af en tidligere ændring af lovens § 84.

Til nr. 2

Ifølge § 75 b, stk. 1, nr. 3, har et medlem, der modtager overgangsydelse, ret til at overgå til efterløn. Da efterløn ifølge § 75 a, stk. 3, tidligst kan ydes fra kassens modtagelse af medlemmets skriftlige ansøgning, skal medlemmet ansøge om overgang til efterløn inden overgangsydelsens ophør.

Det foreslås, at direktøren for arbejdsløshedsforsikringen i særlige tilfælde kan tillade, at et medlem overgår til efterløn fra overgangsydelse, selv om ansøgningen fejlagtigt ikke er indgivet, medens medlemmet modtog overgangsydelse.

Dispensationsbestemmelsen tænkes kun anvendt i situationer, hvor medlemmet af undskyldelige grunde, fx på grund af manglende vejledning fra kassen, ikke har afleveret ansøgning rettidigt, og der kun er tale om en mindre overskridelse af fristen. Bestemmelsen kan ikke anvendes, hvis medlemmet fx har undladt at indlevere ansøgning på grund af fortsættelse af arbejde, der er påbegyndt i overgangsydelsesperioden.

Til nr. 3

Der er tale om en konsekvensændring som følge af, at de særlige regler om bierhverv er ophævet.

Til nr. 4

Medlemmer, der som ledige deltager i uddannelse med ydelse i henhold til lov om orlov, lov om en aktiv arbejdsmarkedspolitik eller lov om arbejdsmarkedsuddannelser, kunne indtil 1. januar 1996 bevare ydelsen under ferie i forbindelse med uddannelsesinstitutionens ferielukning o.lign.

Med virkning fra den 1. januar 1996 blev der indført passiv rådighedsforpligtelse for ledige, der modtager ydelse under uddannelse efter de nævnte love. Medlemmerne kan derfor ikke som hidtil holde ferie med en af de nævnte ydelser under uddannelsesinstitutionernes ferielukning o.lign.

Det foreslås præciseret i § 75 h, stk. 5, at medlemmerne kan vælge at afholde ferie med feriedagpenge under uddannelsesinstitutionernes ferielukning i det omfang, der er optjent ret hertil.

Der kan efter forslaget kun afholdes ferie med feriedagpenge i det omfang, dette er foreneligt med medlemmets pligt til at deltage aktivt i uddannelsen, som fx under uddannelsesstedets eventuelle ferielukning. Bestemmelsen omfatter også unge, der er omfattet af ungeindsatsen.

Unge omfattet af de særlige regler for unge under 25 år, hvis dagpengere er ophørt efter § 52 b, stk. 1, har ret til dagpenge ved ledighed mellem tilbud. Det er en grundlæggende betingelse for at få feriedagpenge, at medlemmet ville have dagpengere i tilfælde af ledighed.

Med den foreslåede § 75 h, stk. 6, kommer det til at fremgå af lovteksten, at medlemmer har ret til feriedagpenge under tilbud. Det forudsættes herved, at afholdelse af ferie er forenelig med aktiveringspligten og sker efter aftale med arbejdsgiveren.

Til nr. 5

Efter bestemmelsen i § 79, stk. 1, ydes der kasserne fuld statsrefusion af udgifterne til dagpenge m.v.

Efter den gældende bestemmelse i § 79, stk. 2, kan a-kasser, der ikke råder over tilstrækkelige midler til løbende at afholde udgifterne til dagpenge m.v., opnå forskud eller a conto-refusion. Dette betyder, at kasserne skal bruge eventuelle egne overskydende likvide midler, inden staten yder forskud eller a conto-refusion.

Bestemmelsen i § 79, stk. 2, er historisk begrundet. Den svarer til den bestemmelse, der blev indsat i loven, da der i 1967 blev indført fuld statsrefusion af en kasses udgifter til dagpenge m.v. Forud herfor fik kasserne kun dækket en i loven fastsat andel af dagpengeudgifterne ved refusion og tilskud fra staten, og som følge heraf var der i kasserne opsamlet betydelige formuer for at sikre, at der var tilstrækkelige midler til at afholde udgifterne til dagpenge.

Der er ikke længere nogen a-kasse, der har tilstrækkelige likvide midler til at afholde dagpengeudgifter m.v. Derfor får alle a-kasser løbende forskud til afholdelse af alle dagpengeudgifterne.

Administrationen af bestemmelsen i § 79, stk. 2, har herefter kun bogholderimæssig betydning. A-kasser, der ifølge det indsendte årsregnskab har overskydende likvide midler, får tilbageholdt et forskudsbeløb svarende til det overskydende likvide beløb. Da kassen får fuld statsrefusion for alle dagpengeudgifter m.v., får kassen et beløb svarende til det tilbageholdte forskud refunderet ved den endelige refusionsopgørelse. Kun 2 a-kasser fik i 1995 tilbageholdt forskud som følge af bestemmelsen.

Det foreslås på den baggrund, at bestemmelsen ændres, således at kravet om, at kassen forlods skal

bruge egne midler, før der ydes forskud eller a conto-refusion, bortfalder.

Til nr. 6

§ 98, stk. 1, 1. pkt., indeholder en specificeret angivelse af de forhold, som arbejdsløsheds-kassen træffer afgørelse om efter arbejdsløshedsforsikringsloven og efter lov om orlov, og som kan indbringes for direktøren for arbejdsløshedsforsikringen.

Det foreslås at forenkle bestemmelsen, så det præciseres, at alle kassens afgørelser i henhold til arbejdsløshedsforsikringsloven kan indbringes for direktøren.

Det fremgår udtrykkeligt af klagebestemmelserne i lov om orlov, hvilke kasseafgørelser i henhold til denne lov, der kan påklages til direktøren for arbejdsløshedsforsikringen. Der er derfor ikke behov for også at nævne disse afgørelser i bestemmelsen.

Til nr. 7

Det foreslås at ophæve bestemmelsen, der ikke er anvendt i praksis i nyere tid. Bestemmelsen giver kommunalbestyrelsen ret til at forelægge spørgsmål om en persons ret til medlemskab og om et medlems ret til dagpenge efter §§ 61-64 for direktøren for arbejdsløshedsforsikringen.

Til nr. 8

Den foreslåede formulering af § 99, stk. 1, skal ses i sammenhæng med forslaget til forenkling af § 98, stk. 1. Der sker ikke herved nogen ændring af, hvilke af direktøren for arbejdsløshedsforsikringens afgørelser, der kan indbringes for Arbejdsmarkedets Ankenævn.

Ifølge forslaget til bestemmelsens stk. 2, 1. pkt., skal klage til Arbejdsmarkedets Ankenævn sendes til direktøren for arbejdsløshedsforsikringen, der herved får mulighed for at vurdere sagen på ny og eventuelt ændre den påklagede afgørelse (remonstration), fx på grundlag af nye oplysninger. Forslaget er i overensstemmelse med den praksis vedrørende klage til ankenævnet over direktørens afgørelser, som i henhold til en af Arbejdsministeriet godkendt aftale mellem ankenævnet og direktoratet har været gældende siden 1987.

Forslagets stk. 3 svarer uændret til nugældende § 99, stk. 2.

Baggrunden for forslaget i stk. 4 er, at det må anses for unødvendigt, at klage over sagsbehandlingen i arbejdsløsheds-kasserne vurderes af 2 administrative instanser.

Vedrørende forslaget til bestemmelsens stk. 5 og 6 bemærkes, at Direktoratet for Arbejdsløshedsforsik-

ringens afgørelse i sager, hvori en kasse søger om godkendelse af ændring af kassens faglige område, kan indbringes for arbejdsministeren.

Klagesagerne udspringer ofte af uoverensstemmelser eller grænsestridigheder mellem faglige organisationer. Arbejdsministerens afgørelse på kasseområdet griber derfor i realiteten ind i faglige stridigheder, som bør løses i et fagligt regi. Arbejdsministeren nedsatte derfor i maj 1995 et udvalg, der blandt andet fik til opgave at se på proceduren ved behandlingen af sager om ændring i kassernes faglige områder.

Udvalget fremkom i sin rapport af oktober 1995 med forslag til afhjælpning af problemerne. Forslaget til stk. 5 og 6 er i overensstemmelse med udvalgets anbefaling.

Efter forslaget skal arbejdsministeren fortsat være klageinstans for Direktoratet for Arbejdsløshedsforsikringens afgørelser på området, men sagerne kan, forinden arbejdsministeren træffer afgørelse, forelægges for Arbejdsløshedskassernes Faggrænseudvalg, der skal forsøge at bilægge uenigheden mellem de involverede parter.

Formanden for faggrænseudvalget udpeges af ministeren efter indstilling fra Landsarbejdsrådet.

Arbejdsministeren fastsætter efter forhandling med Landsarbejdsrådet de nærmere regler for faggrænseudvalgets virksomhed og sammensætning i

de enkelte sager. I disse regler vil det blive fastsat, at udvalget vil få forelagt klagesager, hvori der er uenighed mellem kasserne/de faglige organisationer om afgrænsningen af en kasses faglige områder.

Formanden indkalder de berørte kasser til forhandling. Kasserne kan medtage repræsentanter for de korresponderende faglige organisationer/hovedorganisationer som bisiddere. Når forhandlingerne er afsluttet, fremsender formanden en rapport til ministeren. Er parterne blevet enige, fremgår dette af rapporten. Ved fortsat uenighed fremsætter formanden forslag til, hvordan interesse modsætningerne parterne imellem kan løses. Formanden træffer således ikke afgørelse i sagen.

Der vil endvidere i de administrative regler blive fastsat tidsfrister for udvalgets behandling af sagerne med henblik på at få disse afgjort så hurtigt som muligt.

Forslagets stk. 7 og 8 svarer uændret til nugældende § 99, stk. 3 og 4.

Til § 2

Det foreslås, at loven træder i kraft den 1. januar 1997, men således at afgørelser, der er truffet af direktøren for arbejdsløshedsforsikringen før lovens ikrafttræden, vil kunne indankes efter de hidtidig gældende regler.

Skriftlig fremsættelse (6. november 1996)

Arbejdsministeren (Jytte Andersen):

Jeg tillader mig herved at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om arbejdsløshedsforsikring m.v. (Klageregler m.v.).

(Lovforslag nr. L 58).

Lovforslaget indeholder, som forslag til ændring af lovens § 99, etablering af »Arbejdsløshedskassernes Faggrænseudvalg« til løsning af konflikter om afgrænsning af kassernes faglige områder. Forslaget herom fremsættes på bag-

grund af rapporten af oktober 1995 fra udvalget om arbejdsløshedskassernes faglige områder.

Herudover foreslås en række andre ændringer, hovedsagelig af teknisk/administrativ karakter.

Idet jeg henviser til lovforslaget og bemærkningerne hertil, skal jeg på regeringens vegne anbefale lovforslaget til Tingets velvillige behandling.